

[J. O. Krag.]

venstre gribe i sin egen barm. Venstre er tilhænger af, og hr. Henry Christensen har ofte her talt for, at skatterne på produktionsmidlet jord skulle afskaffes. Det er blevet afvist. Ja men skal venstre så alligevel skaffe dækning for de millioner, skatteletelsen ville have omfattet? Selvfølgelig skal venstre ikke det. Den regel, der her gælder for venstre, gælder også for socialdemokratiet.

Til slut to ord om udskrivningslovsforslaget. Jeg så, at et blad spurgte, om man nu spillede poker med skatteydernes penge. Det er jeg helt overbevist om man ikke gør. Den lettelse i udskrivningsloven, som regeringen og finansministeren ville finde acceptabel og forsvarlig, såfremt socialdemokratiet derefter stemte for det samlede udskrivningslovsforslag, den samme lettelse må finansministeren stadig finde acceptabel og forsvarlig, selv om socialdemokratiet ikke politisk forholder sig, som finansministeren helst så det. Derfor tror jeg, at vi bliver nødt til i denne debat i dag at vende tilbage til de nedsættelser i udskrivningen, som finansministeren rent faktisk har udtalt sig om og vel også forhandlet om i udvalget. Jeg tror, at vores højtærede formand lidt længere nede på talerlisten har stående hr. Grünbaum, og jeg tror, hr. Grünbaum har noget godt i posen til os.

Gert Petersen: Først lige et par ord i anledning af noget, som hr. J. O. Krag sagde. Det er klart, at enhver er mest optaget af sine egne, og ud fra den betragtning var det måske logisk, at hr. J. O. Krag især kritiserede regeringen, fordi den ikke forud for panikbeslutningerne i forbindelse med valutatasammenbruddet havde forhandlet med eller blot orienteret socialdemokratiet, men jeg tror egentlig, at det ville gøre et ganske ejendommeligt parlamentarisk indtryk — næsten endnu mere ejendommeligt end det, vi i forvejen står med — hvis regeringen havde udvalgt et enkelt af oppositionspartierne og forhåndsforhandlet med det uden om andre oppositionspartier. Det er da heller ikke — det må tilføjes — den skik, som hr. J. O. Krag fulgte, da han var statsminister, forud for devalueringen i 1967; forud for devalueringsbeslutningen forhandlede den daværende statsminister — jeg var

lige ved at sige naturligvis, for jeg er enig med hr. J. O. Krag i princippet — med samtlige oppositionspartier.

Dernæst til det, som jeg tog ordet for at sige nogle ord om, nemlig udenrigspolitikken. Det er desværre en kendsgerning stadig væk, som også andre talere har været inde på, at NATO-politikken, tilhørsforholdet til NATO, er det generelle grundlag for dansk udenrigspolitik. Som jeg ofte har været inde på fra denne talerstol, er det en hæmsko for vores udenrigspolitiske bevægelsesfrihed, en institution, en indsnøring, som bevirker, at det er vanskeligt for os, det er vanskeligt for den danske regering, at tage sådanne afspændingsskridt, som vi måske egentlig alle sammen er enige om er nødvendige. Det er ikke bare vanskeligt, det er i mange tilfælde ganske umuligt, det er noget, der følger af blokpolitikens logik.

I den forbindelse vil jeg godt indskyde en parentes til hr. Haunstrup Clemmensen, som forklarede os — for det tilfælde, at vi skulle have glemt det — at NATO jo havde til formål at beskytte den demokratiske livsform, og derfor skulle vi være så glade for NATO. Det er ejendommeligt nok, at ved andre lejligheder, når man f. eks. diskuterer Grækenland, så kan man høre fra lige så overbeviste NATO-tilhængere som hr. Haunstrup Clemmensen, at NATO har da ikke spor med demokrati eller diktatur at gøre; men det er en ren og skær sikkerhedspolitisk pagt, og derfor kan NATO ikke blande sig i, hvordan styret i Grækenland er; det afgørende er den strategiske balance i Middelhavet. Sådan kan man altid opstille et svar alt efter omstændighederne og alt efter, hvordan den kritik er, som bliver fremført.

Under alle omstændigheder tror jeg, hr. Haunstrup Clemmensen gør klogt i ikke at gå for langt med denne påstand om NATO som beskytteren af den demokratiske livsform. I de lande, hvor der virkelig har været brug for en sådan beskyttelse inden for NATO, har NATO ikke været i stand til det; der er endda ting, som indicerer efter kyndige folks opfattelse, at visse andre NATO-medlemsstater har en finger med i spillet; hvad omstyrtelsen af den demokratiske livsform angår. Jeg tænker naturligvis først og fremmest på Grækenland. Hvad Portugal angår, er forholdet det, at Portugal blev